

PROLETAREC

Glasilo Jugoslovanske Socialistične Zveze in Prosvetne Matice

OFFICIAL ORGAN OF
J.S.F. AND ITS
EDUCATIONAL BUREAU

CHICAGO, ILL., January 18, 1950

Published Weekly at 2301 S. Lawndale Ave. — 618 LETO—VOL. XLV.

LJUBLJANSKA UNIVERZA ima že nad 5.000 dijakov. Po minuli je zelo izpopolnjena in je postala eden najboljših učnih zavodov v Jugoslaviji.

Volitve v Angliji ogromnega pomena za ves svet

Churchill: "Velika Britanija bo spet imperij,
ako toriji zmagajo". — Splošno mnenje: Laboriti
ostanejo v vodstvu, toda z zmanjšano večino

V Angliji so važne samo ene veliko bolj demokratične in po-
vzročene to je kar da so resni politiki kot pa "Zed dr-
žave".

Slika po štirih letih

Delavska stranka je primahala v parlament z ogromno večino leta 1945. Lahko bi volitve razpisala še v jeseni to leta. A se je odločila, naj se čimprej odloči, s kom je večina ljudstva sedaj, torej bo sedanjem parlamentom razpuščen 3. februarja, in novi pa, kot omenjeno, bo izvoljen 23. februarja, ali pet mesecov prej nego staremu poteka termin.

V skorih vseh dopolnilnih volitvah v zadnjih štirih letih — bilo jih je nad petdeset — je zmagala delavska stranka. Dopolnilne volitve so tiste, ko kak poslanec umre, ali službu pusti in je treba drugega na njegovo mesto. Toda skoro v vseh kralju sicer večno polna aristokratskih "titov" — in od pokojnega prvega delavskoga premierja Ramsayja MacDonalda naprej jih dobivajo od kralja tudi laboritski politiki.

Kaj takega se ne dogaja v nobeni drugi deželi na svetu. Ramsay MacDonald je dejal, da se je naravnost začudil, ko je uvidel, koliko vodilnih članov njegove stranke bi rado dobile aristokratske nazive. Kralju namreč predlaga takva povišanja v plemiški stan vlada.

To je nedavno storil tudi sedanji premier Clement Attlee. Da-lj se je pri tem počutil tako kakor njegov prednik MacDonald, ni še povedal, ker svoje spomine bo napisal še neko biti predsednik vlade. A dejstvo je, da je postal v zbornico lordov kakega pol dučata laboritor. V upravičbo mu je lahko pri tem to, da ako jih ne bi, bi delavska stranka v tej nekaj najmogočnejši zbornici cesarstva Velike Britanije ne imela dovolj spodbujnih besednikov, ki bi mogli uspešno argumentirati s predstavniki stare, dedne, kapitalistične-imperialistične aristokracije.

Upanje v zmago

Laboritska vlada ima vajeti Velike Britanije v rokah nad štiri leta. Prvič v zgodovini se je dogodilo, da je imela v tej zbornici res veliko večino. Kaj je doseglj?

To je sedaj sporna točka v vojnem boju, ki bo trajal do 23. februarja. V Angliji opravijo tako borbo v čimkrakšem času. Zakan je strog tudi glede kampanjskih izdatkov. Veliko strožji kot v Zed. državah in tudi izvajajo. V tem oziru je Velika Britanija

"TITOIZEM" JE ZELO NALEZLJIVA "BOLEZEN"

Dve leti bo tega, ko je Kominform bil preseljen iz Beograda v Bukarešto in objavil svojo odsodbo nad Titom in "njegova klico". Tako je bila v zvezi komunističnih strank uradno označena in za tako se jo v njenem tisku še vedno omenja.

Zapadni svet je mislil, da je bil ob tisti objavi Tito bodisi že "likvidiran", ali pa da se kje skriva.

Pa se je na začudenje vse zapadne politične javnosti prikazal med ljudmi živ in zdrav in izjavil, da mu odsodba v kominformu las ne bo posivila.

Tito je od tedaj v komunističnem tisku silovito napadan, a on odgovarja, da gradi socializem po začrtanih potih, po takih, kakršna so za Jugoslavijo prikladna, ne bo pa služil interesom nobene tuje sile. Ob novem letu je v svoji poslanici dejal, da ker so ljudske demokracije (sovjetski blok) proti njegovi državi nastopile z ekonomsko blokado ter s politično propagando opravljanja, je njegov petletni plan res prišel v nevarnost in prvo leto jako zastal, a sedaj pa da si je iz zavor pomagal s svojimi močmi in trgoval bo v izmeni blaga s komurkoli, ker Jugoslavija hoče napredovati in pa da bo o svoji zemljii ona odločala ne pa kaka tuja sila. Torej da Jugoslavija noče biti dekla ne Moskvi, ne Washingtonu, pač pa zvesta sama sebi.

Čudež je, da mogočni sovjetski blok — nameč kremlin — s svojim kominformom Tita z ekonomskim bojkotom ni mogel vreči. Izprevidel je, da bi to šlo le z oboroženo intervencijo, ki pa jo Moskva vsled razumljivih razlogov noče podvzeti.

Nedavno je kominform prikel za ušesa japonsko komunistično stranko. Enega izmed njenih glavnih vodij je označil za človeka, ki je zašel z Leninove-Stalinske poti in s tem služi ameriškemu imperializmu. Naj ga torej eksekutiva izključi.

Toda namesto da bi se ukazu pokorila je izjavila, da je ta njen vodilni član prav dobr komunist in da služi kot tak interesom japonskega naroda, neče pa se kretati po navodilih kakve vnanje velesile (v tem služaju kremlja).

Torej se je "titoizma" nalezla tudi japonska komunistična stranka.

V Bolgariji je bil "likvidiran" komunistični vodja Kostov, na Orgskem Raik. Oba sta bila vsled svojega nagnjenja do Tita obsojena v smrt.

Sedaj je v teku čistka proti "titoizmu" v sovjetskih Nemčiji. Vse vodstvo bo nadomeščeno z zanesljivimi člani od spodaj navzgor. Volitve so v teku. "Stranka socialističnega edinstva", v kateri sta združeni bivša komunistična in socialdemokratska stranka v vzhodni Nemčiji, je po mnenju kominforma mlačna za svoje zgodovinsko poslanstvo, torej naj ji pridejo v ospredje odločni revolucionarji.

"Socialistische Zeitung", komunistično urejevan list v provinci Hesse, pravi, da se mora "titovsko nevarnost" preprečiti in da bo to mogoče le z novim vodstvom.

Tudi v Romuniji se pojavlja "titovska" epidemija in na Čehoslovaškem. Čistke se sicer vrše, ampak obesiti ali pa ustreliti par vodij še ne pomeni, da je tudi "titoizem" ubit.

V državnem departmantu v Washingtonu upajo, da se bo tudi nova kitajska komunistična vlada nalezla "titoizma", kar je mogoče. Vsa znamenja pričajo, da četudi opozicija v deželah sovjetskega orbita ni dovoljena, je v njih vendar precej ali pa — kot v slučaju Jugoslavije — veliko odpora proti ukazom iz kremlja. To je naravno. Po samih ukazih se nihče rad ne ravna.

Industrialno bojišče se za unije poostruje

Leto 1950 se ni pričelo z zmagami unij. Obratno. Bitke izgubljajo druga za drugo.

Mogočna unija premogarjev je v borbi že par let in moralna v nji pada. Jutri ti je rečeno, pojdi na delo, potem, ostani doma, nato pojdi na delo le tri dni v tednu, in — zopet nov ukaz — ne na delo. Pa spet na delo.

V vrstah premogarjev je vsled tega nastala zmuda in ni jih prav nič všeč, čemu se ne bi nji. John L. Lewis odločil za nekako takšno taktiko, ki bi imela smisel.

Lewis kajpada bi rad zmagal. A je prepehan v vseh strani. Nič nikogar, ki bi mu pomagal, razen članstvo svoje unije. A to članstvo ob enem ve, da tako ne bo šlo.

Pritisak na Trumana, da naj se v zadušitev Lewisove "trme" posluži Taft-Hartleyja (postave)

Leto 1950 se je za revne v 'najbogatejši' deželi slabu začelo

Politične oblasti posameznih držav ter zvezne vlade so dobile mnogo varčevati — pravijo, da jim je treba izdatke znižati in začele so s to ekonomijo najprvo v ZMANJEVANJU PODPOR BEDNIN.

V New Yorku so jim bile s 16. januarjem znižane pet odstotkov, dasi so bile že pred tem samo tolikšne, da je bilo za najskrajnejšo silo.

Proti temu znižanju v New Yorku so protestirale unije AFL in enako unije CIO. Kadar si na starosti brez sredstev npr. v newyorskem mestu, si res reže in relif, ako ti ga dajo, je le tolikšen da te zasilno drži pri življenju.

Se večja znižanja nastanejo s prvim februarjem v Illinoisu. Dajatve v živezu so znižane relifnikom tri odstotke. Ob enem ukinjene vsem revnim družinam, ki so brez vsega, šolske podpore, podpore za razvedrila, ukinjene so dajatve zdravil in podpore za osebno nego.

Prejemnikov teh podpor v Illinoisu je bilo sedaj 330.000, izmed teh 160.000 v čikaškem okraju. Z ukinjenji ter z zmanjšanjem podpor bo relifni sklad države prihranil \$586.000 na mesec. Pravi, da so to emejte dajatev bile potrebne vsled natega krčenja relifnega sklada.

Relifni urad, ki se imenuje Illinois Public Aid Commission, opravlja svoj ukrep s tem, da se so izdatki lani zvišali 16%, dohodki pa so vedno enaki ali pa celo zmanjšani. Treba bi bilo v ta namen torej novih davkov, toda kdo pa je za zvišanje davkov v pomoč reževeč!

Edini, katerim relif ne bo znižan v tem varčevanju, so slepi. Ne bi dobra vplivala, da bi se tudi njim storila ta krivica. Alvin E. Rose, čigar uradni titel je "welfare commissioner" za čikaško okrožje, pravi, da je illinoiski relifni odbor napravil te sklepne tajno, za zaprime vratiti, brez kakih zasliševanj in pozabil s svojimi znižanjem zadnjo sled razumevanja življenja, v kakršnega so pahnjeni bedni ljudje.

Rose pravi, da je v Chicago 52.000 revnih mater, otrok in starši mož, ki so tudi za zdravstvene potrebe popolnoma odvisni od državnega relifa. Sanitarni pripomočkov v bodoče ne bodo več prejemali. Torej jim bo treba berati, če jim ne pridejo na pomoč razne privatne dobrodelne ustanove.

Dokler imaš delo, kaj prihrankov, zdravje ali pa sredstva za plačevanje zdravnikom in bolnišnicem, še ni tako slabo. A če pa vsega tega nimaš, potem slike ni tako rožnata kot jo je kongres predrečil dne 4. januarja predsednik Truman.

Dva sovražnika

Naloge socialistov ni le borba proti kapitalizmu, nego nič manj borba proti nevednosti, ki prevladuje v delavskih vrstah. Kajti če premagamo-enkrat brezbrinosti med maso in pa konfuzna pojmovanja v delavskih vrstah, bo boj proti kapitalu mu veliko bolj enostaven.

ponujala prispevati v podporni sklad osem in pol centa na uro za vsakega delavca in nekaj zvišanja mezd, toda unija je to "dobrohotno" ponudbo odbila. Posredovalni odbor je torej dolobil nižja zvišanja kot pa jih je bila kompanija prvotno pripravljena plačati.

Unija je seveda veliko zahtevala. Predno je delavce pozvala v stavko, je rekla, da se jim najda poleg penzijskega sklada podaljšanje počitnic s plačo, na mestu 6 kot dosedaj plačanih praznikov v bodoče 11 plačanih praznikov, dva tedna bolniškega dopusta s plačo in pa "božični" upa.

Urad te velike korporacije pravi, da so stavkarji izgubili (Konec na 3. strani.)

KOMENTARJI

Zbira in presoja urednik

Trumanova administracija tiran pred sodiščem in kaznovan pravi, da ako hočemo prodajati, \$2.10, vrh tega se mora javljati moramo tudi uvažati. Osem velikih unij AFL je začelo kampanjo proti uvažanju vsega, kar tu lahko izdelamo. Razlog: takšno uvažanje bi pahnilo mnogo ameriških delavcev v brezposelnost — ker tam delajo enake stvari napol zastonj, tu pa so delavci plačani. Marshall's plan torej ne gre in tudi ne bo šel po gladkih poteh.

Time Magazine pravi, da je Winston Churchill prvak v veličini svojih dejavnosti v dvajsetem stoletju in da bo baš on največji "možak" v razdobju od 1900 do 2000. Londonski Daily Herald, ki propagira delavsko stranko, ne soglaša. Pravi, da bo največji človek tega stoletja tisti, ki bo prvi SOCIALISTIČNI predsednik Zed. držav. Urednik Daily Heralda je pač velik optimist, ker se nadeja, da dobitimo v prihodnjih 50 letih v naši republiki socialista za predstavnika. Ampak morda je v pravem. Saj se v pol stoletju današnjih dogodi nešteto nevrjetnih stvari.

Henry Wallace je v lanskem poletju dejal, da ta dežela še dolgo ne bo zrela za socializem, da se ljudstvo ne zanima za tak socialni preobrat itd., zato je v svoji volilni kampanji leta 1948 propagiral rajše vzajemnost med narodi ter za Zed. države pa "progressiven kapitalizem". Po rezultatu so komentatorji sodili, da naša človeška groma niti "progressivnemu kapitalizmu" ni še dostopna, karkoli to je.

James Hodgson je v javnosti povsem neznan oseba. Živi neke v Londonu. Svojemu delodajalcu je poneveril dva centa (v ameriški vrednosti). Bil je

Strategi "A. D." in "S. B." s svojo nepovabljenijo Koprivo (Konec na 3. strani.)

Nekaj o naših stvareh

V petek 27. januarja bi morala biti redna seja kluba št. 1 JSZ in pa upravnega odbora Proletarca. A po naključju se je dogodilo, da je na isti večer v istih prostorih sklican občni zbor Slovenskega delavskega centra. Tajnik te korporacije, Frank Lotrich, je razposlal vsem delničarjem širom deželu finančno poročilo ter poverilnice. Kdor se seje ne more udeležiti, naj pooblasti koga drugega, da ga bo zastopal. V sedanjem direktoriu te ustanove so, Frank Alesh, predsednik; Filip Godina, podpredsednik; druga podpredsednica, Angela Zaitz; Frank Lotrich, tajnik-blagajnik; Anton Garden, zapisnik; nadzorniki Anton Trojar, Frank Japich in Frank Gerdanc; Frank Zaitz, upravitelj poslopja.

Donald J. Lotrich, Jo Mersol, Frank Bizjak in Frances Vičer so v publiciškem odboru.

Namestnik, John Turk in Fred A. Vider.

Ker bo ta seja važna, pridite vsi zainteresirani, katerim je za dobro bodočnost te ustanove. Prične se ob 8. zvečer.

V nedeljo 15. januarja se je v Clevelandu vršila prva kraljevna konferenca društvenih uradnikov SNPJ v ondotnem okrožju. Bila je dober uvod v naslednja takša zborovanja. Razpravljali niso samo o svoji organizaciji temveč tudi o drugih stvareh, ki so v zvezi z akcijami, v katerih ta jednota sodeluje. Poročila o njih so v Prosveti.

Družbeni klub Slovenskega centra (Slovene Center Social Club) bo imel svojo letno sejo v soboto 4. februarja. Lani je imel približno 400 članov. V sedanjem odboru tega kluba so Louis Zorko predsednik, Frank Groser tajnik, Anton Trojar-zapisnik, Ernest Dreshar upravljiva inventarji, v nadzornem odboru so Frank Alesh, Al Lizar, Frank Japich, Jo Mersol in Frank Zaitz.

Na tej seji kot na seji korporacije SDC bo treba izvoliti tudi odbor, kakor vsako leto.

Med našimi ustanovami, ki jih je vredno omeniti ob tej priloki, je Jugoslovansko hranilno in posojilno društvo. Preseglo je že nad tri milijone dolarjev aktive in plačuje vsa leta, od kar se je izkopal iz zagat, ki so mu v krizi pretile v likvidacijo, po 83 obresti na leto.

Občni zbor JHPD se bo vršil v soboto 25. februarja. Več o tem hranilnem in posojil

PROLETAREC

LIST ZA INTERESE DELAVSKEGA LJUDSTVA.

IZHAJA VSAKO SREDO

Izdaja Jugoslovanska Delavska Tiskovna Družba, Chicago, Ill.

GLASILO JUGOSLOVANSKE SOCIALISTIČNE ZVEZE
NAROCNINA v Zednjem državah za celo leto \$3.00; za pol leta \$1.75;
za četr leta \$1.00.
Inozemstvo: za celo leto \$3.50; za pol leta \$2.00.

Vsi rokopisi in oglasi morajo biti v našem uradu najpozneje do petka po pooldne za priobčitev v številki naslednjega teda.

PROLETAREC

Published every Wednesday by the Yugoslav Workmen's Publishing Co., Inc. Established 1906.

Editor: Frank Zaitz Business Manager: Anton Udovich

SUBSCRIPTION RATES:

United States: One Year \$3.00; Six Months \$1.75; Three Months \$1.00.
Foreign Countries: One Year \$3.50; Six Months \$2.00.

PROLETAREC

2301 S. Lawndale Avenue CHICAGO 23, ILL.
Telephone: ROCKWELL 2-2864

Med zločini ni nobene razlike, je pa razlika v tem kdo jih stori

Trije belopoltne so dne 8. januarja udri na farmo zamoreva Thomasa Harrisja blizu Kosciuska v državi Mississippi ter mu ubili tri otroke, v starosti od štiri do deset let. Harrisja ter Pearline Thurman, kateri je Harris očem, pa so ranili. Nato so napadalci pobegnili.

Vzrok napada?

Že pred tem zločinom so isti trije "arijci" napadli to petnajstletno zamorsko dekle, da jo posilijo drug za drugim. A je bila pravočasno oteta in napadalci pa poslani v zapor, obtoženi "kaličitve javnega miru".

Dana jim je bila prilika pobegniti iz celice in šli so nazaj na črncevo farmo, da se maščujejo, kajti kako si upa zamorec razdaliti ljudi belopoltne rase!

Pa mu postrele vpričo njega tri nedolžne otroke, njega in že prej napadeno zamorsko dekle pa ranijo.

V Mississippi so črnci brez pravic. Ako se je kdaj kdo izmed njih spozabil nad belopoltnim dekletom ali žensko, je bil obsojen v dolgoleten zapor, če ni bil takoj ugrabljen iz priprte celice ter izločen.

Kaj pa v tem slučaju, ko so trije belokoči hoteli oskruniti mlaudo zamorsko deklico in ker se jim namen ni posrečil, pa si dovoljilo tebi nič méni nič poskus ubiti vso družino?

Recimo, da bi bili omenjeni trije zločinci zamorci in bi tak napad izvršili na belopoltno družino. Vsi trije bi bili že linčani in vse zamorske družine daleč naokrog bi se zaklenile in čakale v smrtnem strahu, da se srd ariske rase poleže.

Tu pa morajo črnci mirno čakati, da bo justica države Mississippi izvršila svojo dolžnost, ali pa vso nevšečno nezgodno potlačila z zavlačevanjem in potem izrekla kako malenkostno obsojen v smrt, bo čudež.

Z UPRAVNICKOVE MIZE

Anton Udovich

Včasih človek kaj sliši kar mu si jo niti prestavljal nemorete, ne gre tako hitro iz glave; in tako tudi predzadnjo nedeljo 8. jan., ko sem ravno večerjal, pa je žena odprla radio in navila na postajo na kateri je bil "Good Will" program iz New Yorka. Saj ga marsikdo posluša. Tja pridejo tožit — žene može in obratno; otroci starše in zopet obratno. Ljubice svoje ljubimice itd. Rešujejo se problemi človeškega življenja pred tremi takozvanimi sociologi, ki so dostikrat raznih ver in mišljenj. Pa vse to me ni dirnilo, da bi omenjal to v tej koloni. Kar me je dovedlo, da v nji omenjam oni program je vprašanje, da li bi bilo etično in moralno sprejeti postavo, ki bi dovolila zdravničkom skrajšati muke neozdravljivih, kadar bi trije zdravniki ugotovili, da je okrevanje nemogoče. Kadar bi se prepričali, da se je bolezen tako daleč zaledila, da je stanje bolnika brezupno in sam prosi konca, da bo rešen silnih muk. Ali naj se zdravniku dovoli to storiti? Eden izmed teh treh sociologov (imena si nisem zapomnil kakor tudi ostalih dveh) ne je zelo spremno zagovarjal sprejetje take postave, med tem ko sta bila ostala dve proti takemu zakonu. Posebno je bil proti neki teološki sociolog, ki je zagovarjal, da je to vse v božjih rokah, da kar človek ne more dati ne bi smel vzeti, da bog že ve zakaj muči človeka in ko pride njegov čas, ga bo že resil. Dejal je, da zdravnikova dolžnost je omiliti bolečine, ne pa vzeti življenja.

Aguilar, Colo — Joseph Koenig je poslal naročnino in dehar za pet koledarjev.

Pueblo, Colo. — John M. Stoenich je naročil 35 koledarjev.

Posebno je bil proti neki teološki sociolog, ki je zagovarjal,

da je to vse v božjih rokah, da kar človek ne more dati ne bi smel

vzeti, da bog že ve zakaj muči

človeka in ko pride njegov čas,

ga bo že resil. Dejal je, da zdravnikova dolžnost je omiliti bolečine, ne pa vzeti življenja.

Kako rad bi se človek malo pokregal s takim govornikom.

Zagovarjajo načelo, da človek nima pravico vzeti življenja onemu, ki ne more ne živeti in ne umre, ker ni nobenega upanja več, da bo kaj bolje. Ne, tam ne: naj si revež muči svoje grešno telo — dokler ga bog ne resi.

A nasprotno pa propagirajo, da bi poslali milijone zdravih, mladih ljudi v cvetu svojega življenja, v smrt — v tako smrt, da

sta tudi po koledarju. Povedal sem le, da ga še ni.

Downers Grove, Ill. — Frank

in Mimi Omahan sta prispevala

listu v podporo \$5, "da bi mu

olajšali kašelj" je prispevala

Mimi, ko smo se srečali v uradu

Jugoslovenskega Hranilnega in

Posojilnega društva. Povprašala

sta tudi po koledarju. Povedal

sem le, da ga še ni.

Chicago, Ill. — Naša slovenska pralnica Parkview Laundry Co. je poslala vsoto za oglas v Proletarju.

Downers Grove, Ill. — Frank

in Mimi Omahan sta prispevala

listu v podporo \$5, "da bi mu

olajšali kašelj" je prispevala

Mimi, ko smo se srečali v uradu

Jugoslovenskega Hranilnega in

Posojilnega društva. Povprašala

sta tudi po koledarju. Povedal

sem le, da ga še ni.

Minneapolis, Minn. — Mrs.

Joseph Agnick je poslala znesek

ALI želite svojim priredbam čimveč moralnega in gmotnega uspeha?

OGLAŠAJTE JIH V PROLETARCU!

AMERIŠKI DRUŽINSKI KOLEDAR 1950

Godnjanje glede zapoznlosti Ameriškega družinskega koledarja ne bo nič zaledlo. Izsel bo, toda kot lani, to ni več koledar temveč KNJIGA z vsebino trajne vrednosti.

Vzroki zakasnlosti?

Mnogo jih je. Predvsem, ker računov ne zmorem sproti plačevalci, pa je tiskarna zahtevala vso vsebino za to knjigo, predno se jo je dotaknila postavljanja.

To je bil za nas velik udarec. Poizvedovali smo, ako še kje drugje prakticirajo tak način in od povsod so nam odgovorili, da vse sproti postavijo. Ako bi to storili tudi pri nas, pa bi imeli v uredništvu več dobrega razpoloženja. In koledar bi bil že ves razposlan.

Veliko kritik zaradi teh razmer buta ob urednika. A po kritici. Ljudje nič ne pomislijo, da smo delali v tem uradu pred leti tri stolice. Sedaj je urednik tu čez dan sam in se mora odzivati telefonu za stvari, ki nimajo z njegovim delom nobenega opravka; odpriati vrata raznim agentom, pojasnjevati to in ono in dela kolikor zmore.

Ako bi imeli denar, saj nam bi tiskarna šla na roke. Tako pa naj meni se zdi — nalača nagaja. Rada bi, da ji bi izplačali dolg in se nas bi odziral.

Naš koledar še nikdar ni bil praktika. A do predlanskem je vendarle izgledalo v njemu na prvih straneh, da izhaja zaradi datumov, svetnikov in drugih takih podatkov, ki jih vam da vsak stenski koledar več ali manj.

Kaj vsebuje naš letoski koledar?

Bisere slovenske poezije, urednikove pripombe, urednikov uvod in pa razno literarno gradivo, ki je vredno prav toliko danes kot jutri.

Seveda, razpečevalci so drugega mnjenja in to po pravici. Ako ti ponudijo koledar v februarju, ali pa še pozneje, pa pravi tisti, ki ga mu ponuja: "Saj ga že imam — na steni, pa tega in onega, kaj mi bo ta?"

Mi ne prodajamo svetnikov v koledarju, ne datumov. Koledar češkega dnevnika Hlasatel, ki je napol katoliški, ako ne popolnoma, je svetnike v letoski izdaji povsem opustil. "Kdo pa jih išče in gleda," mi je rekel urednik. "Pa prihranili smo nekaj!"

Prvic v skupni besedi boste v tem letniku brali, kako je nastala SNPJ in JSZ, kdo so bili njeni ustanovitelji, kakšne boje so imeli in to — da so uspeli.

Že ta spis sam na sebi je vreden več kot pa marsikater knjiga, za katero morate plačati od dva do \$3.50.

Videli boste sami, da je ta letnik po vsebini brzkone najboljejši kar smo jih že izdali.

Farmington, Ill. — Joseph za koledar.

Tusek je obnovil naročnino in prispeval listu v podporo \$2. Nič pa ne sporoča, kako se kaj imata v onem kraju.

La Salle, Ill. — Leo Zevnik je poslal naročnini za Franka Lepicha in Louis Gregoricha in listu v podporo L. Gregorich \$1. Leo Zevnik \$1.20, in pripomni, da naj bom "priden". Hm — nisem zadost to vem, pa ne gre drugega.

Nokomis, Ill. — Joseph Turk je obnovil naročnino, katero je izročil Luka Groser tu v uradu.

Witt, Ill. — John Perme je obnovil naročnino, poslal Luka Podbregar.

Acadia, Kansas — Naš novi zastopnik John Kunsel stoji je za koledarjev.

Detroit, Mich. — Josef Korsic je poslal naročnino za Martina Cetinskega, Alberta Troha, Mikla Gregoricha in Juliuša Slapshaka. In listu v podporo Anthony Fatur in Julius Slapshak \$1. Pravi, da ga ljudje vprašujejo, ce bo koledar vse ena izdaja za 1950-51. Upa, da ne bo šele aprila kot lani. Jaz si samo pot s čela obrišem po takem vprašanju, ki pridejo pred me — najmanj 10 krat na dan. Prav ali ne — jaz ne morem nič zato.

Bridgeport, Ohio — John Vitez je poslal po članske znamke za klub št. 11 JSZ in znesek za koledarjev.

Astoria, N. Y. — Victor Kobilce je obnovil naročnino in prispeval listu v podporo \$3. Zraven se pa oprosti, ker je malo zaostalo. Hm — prijatelj, ki bo bili vsi naročniki taki, to bi upravitelj, ki ga pričakujemo čudačev, če vidimo le dobro voljo naših zastopnikov in naročnikov, če vidi, ki bi radi živel? Ki umirajo prezemsilne in strašne smrti! Eh — nikar me ne jezite.

Zdaj moram pa prenehati s tem, ker treba je iti z rednim tedenskim poročilom naprej.

Aguilar, Colo — Joseph Koenig je poslal naročnino in dehar za pet koledarjev.

Pueblo, Colo. — John M. Stoenich je naročil 35 koledarjev.

Posebno je bil proti neki teološki sociolog, ki je zagovarjal,

da je to vse v božjih rokah, da kar človek ne more dati ne bi smel

vzeti, da bog že ve zakaj muči

človeka in ko pride njegov čas, ga bo že resil. Dejal je, da zdravnikova dolžnost je omiliti bolečine, ne pa vzeti življenja.

Chicago, Ill. — Od Jugoslav Savings & Loan Assn. smo prejeli denarno nakaznico za oglas, ki ga imela ta naša finančna ustanova v Proletarju.

Chicago, Ill. — Naša slovenska pralnica Parkview Laundry Co. je poslala vsoto za oglas v Proletarju.

Downers Grove, Ill. — Frank

Girard, Ohio ali Fontana, Calif., ne vem kako je bolj pravilno? Mike Staudohar je obnovil naročnino in prispeval listu v podporo \$2. Ob enem je sporocil, da naj premenim naslov, ker gre za nedoloden čas v Fontano. Ne glede kam gre, Proletarjev bo šel za njim.

Lisbon, Ohio — Jacob Bergant je postal naročnino za se, za Steva Chucka, Matt Tuska, in Slovenian Club in Power Pointu. Listu v podporo pa so prispevali Jacob Bergant \$2.40, Slovenian Club \$2, Karl Bogataj \$1 in Mary Bogataj \$1. Vsi žele listu obilo uspeha.

Macedonia, Ohio — Joseph Buzjak je obnovil naročnino. Potoozi, da je slabš za te stare "majnerje". Odkar premogarjev stavkajo, tudi pokojnine ne dobitajo doli do nju upravičeni; pravilno, da je pet mesecov ni dobil in ne ve kdaj bodo zopet začeli kaj delati. Mi po mestih smo pa blagovrali premogarje, če — zdaj dobitajo več ko so starci, kot so pa v mladosti zaslužili; pa zgleda, da je bilo naše mišljenje napačno.

Bentleyville, Pa. — Louis Bergant je obnovil naročnino za se, za vršila radi izprijte delavcev in poslal znake za dva koledarja, listu v podporo pa \$2.

Brownville, Pa. — Anton Sader je obnovil naročnino za dve leti in postal listu v podporo \$1. Pripomni, da je čakal zastopnika, ker pa le ni prišel, pošiljal sam. Tako je prav; ker včasih živi zastopnik daleč od naročnika in ako ga hoče obiskati, zmuti veliko časa in včasih se naročnika doma ne dobi ako ste naseljeni daleč od zastopnika in če ga ni — ne čakajte predolgo, ker čas hitro teče. Pošljete sami.

Brownville, Pa. — Anton Sader je obnovil naročnino za dve leti in postal listu v podporo \$1. Pripomni, da je čakal zastopnika, ker pa le ni prišel, pošiljal sam. Tako je

IZ URADA "BIG" TONYJA

Oakland, Calif. — V mladih letih smo otroci z velikim zanimanjem pričakovali miklavža. Starši so nas učili, da će bomo pridni in molili, pa nam bo miklavž gotov kaj prinesel. Dobro se je spominjam, kako goreče sem molil, da bi mi miklavž prinesel pipec. Moja prošnjo je bila vsako leto uslušana in s tistim malim pipčkom smo potem otroci izrezovali različne igračke, kot male kletke za ptice lovit, piščalke itd. Večkrat se je kdo s to nerodno klimo urezal, in ko je zagledal kri, se je jokal, čeprav ga ni niti bolelo. Sedaj, ko smo že v letih, smo nekateri postali bolj-kunstni.

Vedel sem, da me Miklavž nima preveč rad, ker ne verjamem v pravljice o njemu. Kljub temu sem se okorajšil in sem ga začel pred božičem nagovarjati, naj bo tako dober, da mi prinese flaško rakije in pa družinske koledarje. In res, mrha rdeča, prinesel mi je zaželeno flaško, družinske koledarje je pa pozabil.

Lepo sem se mu zahvalil za flaško, a ob enem ga pokaral, čemu ni tudi koledarjev primerek? A mrha stara jo je pobrisal nazaj na severni tečaj, torej oba, miklavž in izpraznjena flaška sta se poslovila s tega sveta, a koledarja za leto 1950 pa še zmenim.

Ko že pišem o Miklavžu, se mu bom že sedaj v začetku novega leta priporočil, da mi zagotovo prinese par dni pred božičem tega leta onega za lato 1951. Predno bo čas, bom miklavža na to še večkrat opozoril, zato, da ne bo pozabil. Če tega ne stori, jih pozneje ne bom sprejel, ker bom na sedeči stavki.

V Proletarju št. 2192 sem čital v upravnikovi koloni, da naš tovarš John Kandare iz Cros-

byja, Pa, želi več dopisov v Proletarju od Big Tonyja, kakor tudi od Johna Filipiča. Zase se mi zahvalim za to priznanje, a naj mu ob enem omenim, da tudi jaz rajše čitam kot pišem.

Med drugimi pa je tako: nagonvorim ga, povabim ga v krog Proletarčev naročnikov, pa mi na kratko odvrne, da so mu dovolj "angleške cajtence", v katerih dobi vsakdanje novice vsak dan. In če se spustiš v pogovor s takim človekom, kmalu spoznaš da vzlič svojim "angleškim cajtengam" ni nič kaj podkovani o delavskih in drugih važnih problemih. Pozna pa novice o umorih, ropih, razne masne zadeve, ki se perejo med zakonci na sodiščih in slično šaro.

Tovariš Kandare je pa drugačnega mnenja kot upravnik,

ker piše, da smo na mestu menda zelo revni, ker ni od tu nobenega oglasa v Družinskom koledarju.

Pa ga tudi ne bo, ker

Kolikor meni znano, je tu ena slovenska gostilna, ki jo vodi

dolgoletni priatelj Proletarca

Albert Hrast. Imenuje se Bank

Cafe, 2307 E. 14th St. Lani je

imel oglas v Koledarju, a ga ni

več obnovil. Čemu ne, to ve pač

sam. Torej ni kriva revščina,

ker v Oaklandu smo sami "bo-

gataši". In če in kadar imamo

kap naprodaj, oglašamo v angleš-

kih "cajtengah". Da bi oglašali

ti ljudje v tujezječnih listih in

koledarjih, katerih niti ne po-

znamo, niti njihovih jezikov ne,

o tem pa še misliti ni.

Tu je precej naseljencev hr-

vatske narodnosti, večinoma

pravijo, da so iz Dalmacije. Pri-

povedujem jim, da sem Slove-

nec, pa ne vedo nič, o sloven-

skem našodu in si predstavljajo,

da sem nekakšen "slavonian."

Ako pa hočem dopovedati tu

rojeni mladini, da sem Slovene

je pa kot bi metal bob steno.

Ako se celo Dalmatincem ne mo-

re dopovedati kaj je Slovenija

in kdo so Slovenci, kako bo to

poznamo, niti njihovih jezikov ne,

o tem pa še misliti ni.

Upravnik Proletarca je en-

krat v svoji koloni omenil, da

da v naši sloviti državi, bi imel

Proletarec lahko več naročnikov

kot pa jih ima, češ, da v Kaliforijino se selijo samo imoviti

ljudje.

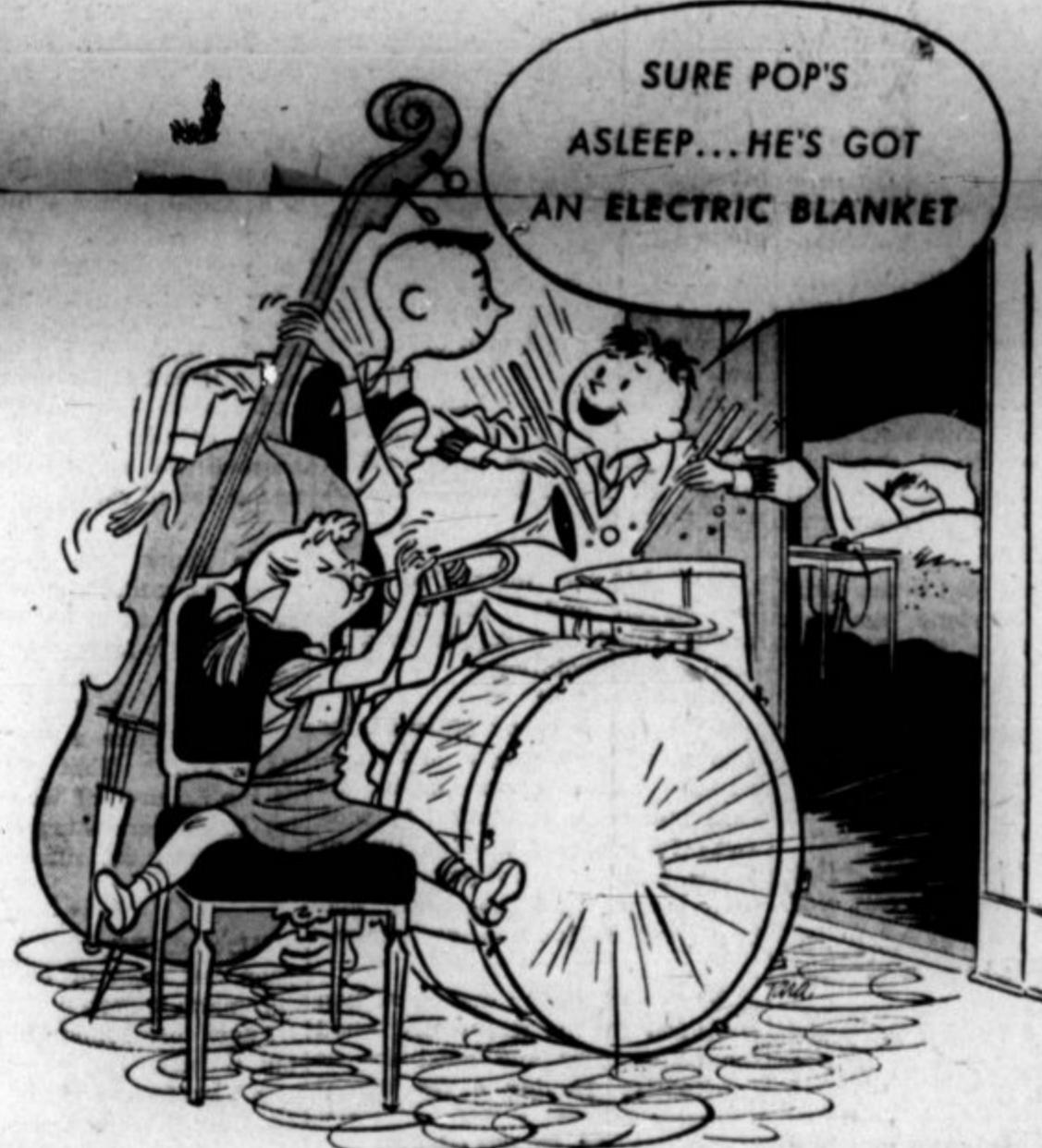
Copaki torej niso krivi, da ni-

mamo več naročnikov temveč

pošankanje zavednosti in pa

to.

SURE POP'S
ASLEEP...HE'S GOT
AN ELECTRIC BLANKET

ŠUNDER, ko greste k počitku, vas ne bo motil . . . ako boste pod električno odejo. Stegne se udobno po postelji in si odpočijete, ko vas bo ta topla odeja spravila v spanje. Nič preobražanja, da si najdete komoden prostor . . . nič pretresov z ledenih rjuh . . . električno vrhnja odeja je izdelana za spanje vam v komfort.

Avtomatična kontrola vam omogoča dati v odejo toliko topote kolikor si jo želite. Ta kontrola vam odvrača skrbi

radi vremena, ker to briga ona vrši . . . kadar je pod ničlo, ali ko nastane pomladno tajanje, niste nikoli pred preveč toplo ali pod prehladno odejo. Avtomatična kontrola skrbi za to. To je čemu je vam v korist imeti le eno odejo, greta z električno . . . namesto da jih bi imeli po starém načinu eno vrh druge.

Ne trudite se v zimi ugibati vreme . . . nabavite si električno odejo, ki vam zagotovi spanje v največjem komforstu.

There are several types of electric bedcovers from which you may choose: **ELECTRIC SHEETS \$24.95; BLANKETS (Twin Bed Size) from \$39.95, BLANKETS (Double Bed Size) from \$44.95; COMFORTERS \$49.85.** All prices include Federal Excise Tax.
See them at your DEALER'S or nearest Edison store.

COMMONWEALTH EDISON COMPANY

brezbrižnosti za take stvari. Mislijo samo nase in na svoje koristi. A kar je zavednih, pa so dobri prijatelji Proletarca, tudi v naši solnčni deželi.

Med drugimi pa je tako: nagonvorim ga, povabim ga v krog Proletarčev naročnikov, pa mi na kratko odvrne, da so mu dovolj "angleške cajtence", v katerih dobi vsakdanje novice vsak dan. In če se spustiš v pogovor s takim človekom, kmalu spoznaš da vzlič svojim "angleškim cajtengam" ni nič kaj podkovani o delavskih in drugih važnih problemih. Pozna pa novice o umorih, ropih, razne masne zadeve, ki se perejo med zakonci na sodiščih in slično šaro.

Med drugimi pa je tako: nagonvorim ga, povabim ga v krog Proletarčev naročnikov, pa mi na kratko odvrne, da so mu dovolj "angleške cajtence", v katerih dobi vsakdanje novice vsak dan. In če se spustiš v pogovor s takim človekom, kmalu spoznaš da vzlič svojim "angleškim cajtengam" ni nič kaj podkovani o delavskih in drugih važnih problemih. Pozna pa novice o umorih, ropih, razne masne zadeve, ki se perejo med zakonci na sodiščih in slično šaro.

Magdič se je zviška smehjal. "Muslim, da nima pomena o tem govoriti," je odvrnil. "Vse to nam je že dolgo znano. Vaša ljubezen do naroda je vzvišena, se razume! — Se nikdar ni pretela narodu in sploh ljudstvom takšna nevarnost, kakor mu preti od komunizma! Mi to dobro vemo! In da bi si ga zaslužniji, čutite, da morate najprej ljudem ubiti vero! Med vami in nami ne more biti ne samo sprave, temveč niti sožitja!

To formulo ste sami izkuhali," je rekel Matija, "in zdaj se je oklepate tako trdno, da vas bo pokopal. Ne bom dokazoval ne tako ne drugače, ker pri vas je vsak dokaz odveč. Toda nekoc se bo zgodilo, da vas bo tako mišljene hudo prizadelo. Nečesa namreč ne boste zmogli: da bi ljudi večno držali v temi in jarmu. Tisti trenutek, ko se je začel razvoj na svetu, je že bilo tako rekoč določeno, da boste nekoc nastopili tudi vi, pa da tudi pojdete v zgodbino, preteklost: Ljudskega razvoja danes ni mogče uničiti, tudi na tej stopnji držati se ga ne da, mogoce je samo slediti za njim, ali pospeševati ga. Kdor se mu upre, mora poginiti. To je vsebina in bistvo vsega razvoja. To ni mordovanje, niso podmene, to je resničnost. — In zato nima nikakega smisla, da bi vam to dokazoval! — A sebe in svojo ženo moram vendar braniti pred vami, in povevam vam, da bom to tudi pojdete v zgodbino, preteklosti, da bi malo razmisliši, od kod danes prihaja nevarnost, pa tja obrnilsi vse svoje sile, da rešite narod pred največjo nesrečo! Ampak tiste nevarnosti vi danes ne vidite. Mogoče boste v tistem kdaj celo gledali odrešenje, zakaj nečesa se morate zavedati: da bo nekoč temu narodu vsega dovolj! Kaj potem?"

"Pri vas ne bomo iskali pomoci, še manj odrešenja!" je odvrnil kaplan in se obrnil.

ZIVETI JE TREBA

Giza je naslednji dan vložila

Miško Kranjec:

Fara Svetega Ivana

ROMAN

(Nadaljevanje.)

Magdič se je zviška smehjal.

"Muslim, da nima pomena o tem govoriti," je odvrnil. "Vse to nam je že dolgo znano. Vaša ljubezen do naroda je vzvišena, se razume! — Se nikdar ni pretela narodu in sploh ljudstvom takšna nevarnost, kakor mu preti od komunizma! Mi to dobro vemo! In da bi si ga zaslužniji, čutite, da morate najprej ljudem ubiti vero! Med vami in nami ne more biti ne samo sprave, temveč niti sožitja!

To formulo ste sami izkuhali. "Magdič se je zviška smehjal. "Muslim, da nima pomena o tem govoriti," je odvrnil. "Vse to nam je že dolgo znano. Vaša ljubezen do naroda je vzvišena, se razume! — Se nikdar ni pretela narodu in sploh ljudstvom takšna nevarnost, kakor mu preti od komunizma! Mi to dobro vemo! In da bi si ga zaslužniji, čutite, da morate najprej ljudem ubiti vero! Med vami in nami ne more biti ne samo sprave, temveč niti sožitja!

To formulo ste sami izkuhali.

"To formulo ste sami izkuhali. "Magdič se je zviška smehjal. "Muslim, da nima pomena o tem govoriti," je odvrnil. "Vse to nam je že dolgo znano. Vaša ljubezen do naroda je vzvišena, se razume! — Se nikdar ni pretela narodu in sploh ljudstvom takšna nevarnost, kakor mu preti od komunizma! Mi to dobro vemo! In da bi si ga zaslužniji, čutite, da morate najprej ljudem ubiti vero! Med vami in nami ne more biti ne samo sprave, temveč niti sožitja!

To formulo ste sami izkuhali.

"To formulo ste sami izkuhali.

PROLETAREC

CHICAGO, ILL., January 18, 1950

EDUCATION
ORGANIZATION
CO-OPERATIVE
COMMONWEALTH

VOL. XLV

Tito's Statement

Toward the end of 1948 Marshall Tito admitted that the economic boycott of Yugoslavia by the Cominform nations was hurting and might force revision of his Five-Year Plan. Thirteen months later, in a New Year's message, he was able to claim that the crisis had been overcome. "We did not perish, as the enemies of our country predicted," he said. "We did not sell ourselves to capitalism . . . and we have advanced faster and faster in the building of socialism." Tito declared that the third-year goals of the Five-Year Plan had actually been fulfilled without foreign aid. Be that as it may, economic relations between Yugoslavia and the Western world have notably improved in the past year, and a considerable inflow of raw materials and capital goods from the United States, Britain, and other countries should help to speed up future economic development. The United States Export-Import Bank has made a \$25,000,000 loan available, chiefly for improvement of the important Yugoslav non-ferrous mining industries; the International Monetary Fund has provided a \$9,000,000 credit; the British government, in connection with the new Anglo-Yugoslav trade agreement which should greatly increase trade between the two countries, has granted a credit of \$22,400,000. In addition the International Bank for Economic Development has made a small loan for lumbering equipment and is discussing terms for one of a much larger amount. Apart from political considerations, these moves make sense. Nothing is more vital for European recovery than restoration of links between the complementary economies of East and West, and a really imaginative cold-war strategy would try to do more to meet the need for goods of the Soviet satellite countries, which have found Russia a very unsatisfactory trade partner. That, indeed, might prove the best way of stimulating "Titoism" east of the Elbe.—The Nation.

We Hope It Is True

Earl Bunting, managing director of the National Association of Manufacturers, says "cartels" in Europe are giving him and other American Big Business men "great concern." The N.A.M. declares, is "again" monopolistic "trusts" in Europe.

We hope that's true. In the past, American "trusts" were all tied up with the European "cartels," to increase profits by limiting production and fixing high prices everywhere, including the United States.

If, as Bunting says, American Big Business now looks with disfavor on "cartels" in Europe, we suggest a further reform. When will the N.A.M. start frowning on monopolies in the United States? — Labor.

REFLECTIONS

By Raymond S. Hofses

I HAVE JUST finished reading an editorial which takes John L. Lewis to task in a manner that sounds very convincing.

The writer takes pains to call a spade a spade. He says that, no matter what the mine union chief calls it, limiting the working time of miners to three or fewer days per week is a "strike."

He says that Lewis controls production and price" and "abrogates the right of men to work and earn a living."

And, finally, the editorial writer warns that "wealth not produced is wealth lost forever. The lost man-hours are never made up."

ONE SO MINDED could take issue with that kind of reasoning. It would, for instance, be possible to argue that the right to strike is a basic right in a democracy, and to ask why the people who own the mines don't settle with Lewis and the miners on terms that would make miners more willing to work.

It would also be possible to make much of the fact that Lewis is not the only controller of price—and to call for testimony from the advertisers in newspaper who operate without competition within the community they "serve."

Well, what would our capitalist editors say today if John L. Lewis would now demand that every third ton of coal that is mined should be dumped in the ocean?

NO, I AM not defending Lewis; that is not the purpose of this column.

What is important for the American people to understand, and the lesson which can be learned from what happened in 1930 and what is happening today, is that:

We are living under an economy that causes people — rich people and poor people, employers and wage-earners, mine - owners and coal diggers and editors—to work for their own personal and immediate welfare as they see it, and damn the general welfare!

And any pretense to the contrary is sheer hypocrisy.

When owners throw millions of workers into unemployment . . . when investors squander irreplaceable resources for a quick profit . . . when miners limit production to enforce their own demands—they each and all are playing the game of capitalism.

And when the general public suffers as a result of such anti-social acts, they are paying for their folly of permitting such a system to run its sorry course.

There's only one way to end the class conflict which poisons human actions and warps the judgment of laborers and editors. It is to socialize the means of wealth production and produce cooperatively for the general welfare instead of for private profit. That is the So-

ZARJA BEGINS 1950 What is a Sound Wage Policy

Cleveland, O.—Sunday, many a passer-by in the halls of S.N.D. on St. Clair smiled to hear the sounds of adult laughter mixed with high pitched squeals of children rising from a certain meeting room in the old building.

More than one person, curious as to the cause of this merriment gave in to a natural impulse and peked into the clubroom of our singing club Zarja.

Within this familiar and much inhabited room, were gathered, we, some forty members and friends of Zarja, enjoying a hilarious laugh as we played numerous group games. One of these was the testing of each one's ability to a lightning change from this to that or the matching of one group against another in a friendly singing contest. The contest naturally enough was won by our newly re-elected president Leonard Poljsak, his wife Vickie, Sophie Elersich, Zarja's re-elected stage directress, and Anne Kokal, wife of our well-known bass singer, Frank Kokal.

Another delightful game was musical chairs in which our 1950 "Veep-ess" Jennie Fatur, her husband Frank and daughter Jean had a merry time beating one another to a seat. But it was Andrew Turkman who managed to retain his chair to finish just as he did the treasurer's position in Zarja for the new year.

During all the fun, our young parents Steffie and Ed Polsak, Tony and Jean Perusek, Al and Lena Fatur, Ralph and Aggie Polsak and Joe and Rose Bratash took turns exercising paternal control over the individual offsprings so each parent was still able to enjoy the games as spectator or participant.

Among our many friends taking part in the activities were Milka Kokal, Mr. and Mrs. Frank Klemencic, Anton Jankovich, Vida and Mrs. Shiffrer and Mr. Frank Sumrada.

Supplementing the afternoon fun was the showing of Zarja home movies taken at our twenty-fifth anniversary in '41, our annual picnic in '48 and at Zarja's participation in the Pennsylvania S.N.P.J. Day program last summer. It was a thrill and a laugh too, for all of us to see and relive those moments again and to graciously take some gentle ribbing from our fellow members. We refer specifically to Sally Strumbel, our popular college-going gal, grown up since some of those pictures were taken and to Joe Tekavec, looking mighty handsome in those technicolor movies.

Prior to all this fun, we of Zarja spent a few serious hours reviewing our past years' work, electing our officers and making plans for a 1950 program.

All of this serious work and frivolous fun took plenty of energy, so our foresighted entertainment committee provided more than enough delicious food and gallons of a la Katherine Jurman coffee to keep us going throughout the afternoon and evening and enough too, to take each of us tired, but in good spirits — home.

— Zarya Reporter

Jugoslav Savings and Loan Association

Its semi-annual dividend announcement, the Jugoslav Savings and Loan Association also notified its membership of over 2100 that the assets of the Association have surpassed the three million dollar mark.

During the past thirteen years the dividend has never been less than 3 per cent, and all indications point to a continuation of this good dividend. Our folks in Chicago and elsewhere, throughout the country, are invited to become members of the Association by opening a Federally Insured savings account. The Annual Meeting of the Association is scheduled for Saturday, Feb. 25.

cialist way. It is the only way in which John L. Lewis can be curbed without destroying democracy.

What is a Sound Wage Policy

We must confess that AFL President William Green has us mystified.

Mr. Green serves notice that his organization's policy will be to seek higher wages in 1950. He says not less than 10 cents per hour will be about right. He repeats the possibility that bosses can pay more to workers without raising prices to the public. And he insists that his policy is sound.

Now what we are wondering is: Just what is a sound wage policy?

Will 10 cents more make it right? And must the dime go to everybody or only to members of the Federation, or be limited to such members of organized labor as may be able to get it?

Our belief is that there is not and can not be anything like a sound wage policy within a private-profit economy. People who pay wages to workers aren't in business for that purpose. They are interested only in making something for themselves. Wages, so far as employers are concerned, are an expense. And like all other expense items, the lower the expenses the better.

As readers of this Socialist organ probably know, we are against the wages and profit system. We don't believe it can be made to work satisfactorily for both the payers and the receivers of wages. And we submit that if it were possible to straighten out the wage question it would have been done long ago.

Instead of wages and profits, we think the economy should be operated to produce abundance for use. What workers should get should be everything their labor creates. Perhaps there would be some inequities in distributing the products of industry among workers, but it would be sound if all rewards went to labor and none to private ownership.

It wouldn't surprise us if Labor would get its dime during the coming year. For that matter, it seems altogether possible that wages will continue to go up and up and up—and prices along with them—until the entire wage system finally explodes.

We've seen that happen in other nations. Moreover, we see our own economy heading in that direction right now.

It isn't a nice way to have free capitalism peter out, but it's in the nature of things—if the workers of the nation refuse to use their united power to institute a socialist cooperative commonwealth.

Maybe wage earners don't have to care; a dime here and a dime there may keep them going. Maybe the owners of the nation's real wealth, the natural resources and corporate industries, can come out on top in the end. But the trend of the wage system certainly looks bad for that economically and socially useless middleclass that gauges its future welfare by the value of savings and fixed incomes.—Reading Labor Advocate.

LITTLE LUTHER

By JOHN PAINE

Closed Shop Illegal? Depends What You Do

L.A.M. Counsel Mike Ryder paid his \$25 initiation fee, took the obligation and was admitted to the Bar of the Supreme Court of the United States. Membership in the Bar of Cootus is required before any attorney is permitted to argue legal cases in the highest court of the land.

"That doesn't sound very logical," objected Little Luther. "Shouldn't it be half man of the half century? Or maybe Winnie on the Half Shell?"

"Horseradish!" shouted Mr. Dilworth.

"No thanks, pop," Little Luther said. "But what confuses me is what half century is he the man of?"

"Why, the 20th of course."

"I wish Henry Luce would make his mind up," Luther complained.

"Here I'm just getting used to his line that this century is the American Century and now he goes and gives half of it away to an Englishman."

"Oh, well," Mr. Dilworth said, "it's really all in the family."

"I know you can't choose your relatives, pop, as becomes painfully clear to me everytime we take that walk out to the woodshed, but for the love of Luce will you please explain why Churchill gets half a century all to himself?"

"Why, the old boy's done great things," protested Mr. Dilworth.

"You mean," Little Luther said, "that aside from the war years, he's promoted the cigar industry, introduced a new style in men's clothing, put thousands of readers to sleep with his mellifluous, mystifying and muddled memoirs and earned the undying love of the British people who voted him out of office the first chance they had?"

"You have no sentiment or sense of tradition," said Mr. Dilworth accusingly.

"Winnie is a great symbol of a noble way of life, you know, the stately homes of England, 4-day weekends, the finest brandies, fox-hunts, rugged individualism, stiff upper lips and all that . . ."

"Stiff upper heads, pop, and that's one tradition that sure suits you. Now why don't you forget all that rot and admit that Luce picked Churchill because he's a fullblown, live 19th century reactionary who wouldn't even let us have a second half to this century if we followed his advice."

"Okay, so if you know better than Luce, who would you pick?"

"Just man, pop, plain, ordinary, common, plentiful man."

— Zarya Reporter

The number of war memoirs in the fall book lists indicates that the generals are still ready to sell their lives as dearly as possible.

It's a Long Way to Prague

IN PRAGUE during Christmas week the Communist government of Czechoslovakia expelled 158 non-Communist lawyers from the legal profession. Because these lawyers did not conform to the prevailing political doctrine, they were denied a chance to earn their living in the profession for which they were trained.

In Chicago five employees of Stewart-Warner Corp. are scheduled to be discharged unless they sign non-Communist affidavits. As a condition of continuing to earn their living at their present jobs, they are asked to swear that they conform to the prevailing political doctrine in the United States.

The parallel is too close for comfort.

Stewart-Warner bases its action on a recent directive of the Defense Department, stating that actual or potential military contractors MAY be denied access to military information if any of their employees have been associated with subversive groups. Stewart-Warner has not been denied such access, but says it MIGHT be, and so MIGHT be denied the right to bid on military contracts.

The American Civil Liberties Union, Chicago division, has questioned the Defense Department's directive and condemned the hysteria which "apparently impels employers to engage in attempted thought control and interference with employees' political affiliations." This organization has long been known as non-Communist, but it believes that "the civil rights of Communists as well as those of other persons should be protected."

Americans with a feeling for civil rights will agree that the Defense Department's directive should be revised so that it serves security only, and not thought control.

They will agree, also, that corporations as well as the government should avoid anything that smacks of thought control. Long before the Defense directive was issued, Stewart-Warner announced its anti-communism on the ground that "the Communist Party is out to destroy our business system and Stewart-Warner as a part of that system." This raises the question whether concern for security of military information was a handy pretext rather than the basic reason for the S.W. loyalty oath.

A lot of people agree with S.W. that communism is an evil thing. Certainly this newspaper does. But we cannot agree that communism should be combated by adopting communist methods. Prague is a long way from Chicago, and every American should work every day to keep it so.—The Chicago Sun.

THE LAST WORD

By Duffy

I suppose most of you made in the bank is supposed to give a fellow a lift. I say "supposed to" advisedly, as I've never been able to do any accumulating that way.

I did resolve to do it in 1950, however. I hope I can keep that one going in good shape.

Many of us attach considerable significance to our resolutions, which perhaps is the thing to do—resolve to do better, to work harder, to spend more carefully, drink and smoke less, take off a few extra pounds we've taken on by carelessness, go to church oftener, and a lot of other ones like that.

We show our moral courage when we undertake to change the routine patterns of our lives, been able to learn, never hurt anyone.

Try to make a resolution YOU CAN KEEP. That perhaps is one of the failures of we humans—we try to do something either impossible or we set ourselves too high a goal.

Nineteen fifty ought to be a good year for most of us—but we all can make it even better if we tried. I know that sounds like preaching but it isn't. I'm no minister (and don't profess to be or want to be one) but I know and you know all of us have room for improvement.

Remember the four lines I wrote in this column a long time ago? There's so much good in the worst of us.

And so much bad in the best of us. It behoves any of us To speak ill of the rest of us.

Try living up to those four lines and you'd be surprised how much you would improve your relationships with your fellow man.

Put a smile on your physiognomy even when you feel like frowning and that smile will spread to others and soon all will be smiling. May sound like a Pollyanna—but hell, it's just good old common sense.

'Bed Board'

The Federal Trade Commission, after investigation, has determined that sleeping on a device called the "Rest-Well Bed Board" won't cure such diseases as backache and arthritis, won't make the sleeper healthy and invigorated, or correct body deformities.

As a result, the Rest-Well Bed Board Company of New York has agreed to cease making such claims, and a lot more, in its advertising.

LOOK FOR THIS LABEL UNDER THE SWEATBAND OF YOUR NEXT HAT. IT IS YOUR GUARANTEE OF THE BEST IN HATS — UNION-MADE!